

HOF VAN EEDE

The Big Drop-Out

*Stop daarmee.
Stop overal mee!*

"We moeten rennen, springen, vliegen, duiken, vallen, opstaan en weer doorgaan. We kunnen nu niet blijven, we kunnen nu niet langer blijven staan." Sinds Herman Van Veen in 1977 "Opzij" schreef, is het tempo van ons leven er niet op vertraagd – integendeel. We moeten uit elke minuut het maximum zien te halen, dus én op wereldreis gaan én carrière maken én een gezin stichten én flink sporten én een sociaal leven hebben dat de moeite is om over te stoefen op Instagram. Na de zoveelste overvolle dag en een dito hoofd is het verleidelijk om gewoon overal de brui aan te geven en de wereld-op-speed de rug toe te keren. Verleidelijk, maar niet makkelijk. Het vergt namelijk heel wat wilskracht en weerstand om in de maalstroom koppig te blijven stilstaan in plaats van gewoon weer mee te gaan malen. Dat ondervinden ook Paul en Agnes, de hoofdpersonages in The Big Drop-Out waaraan Greg Timmermans en Ans Van den Eede gestalte geven.

In het schildersatelier waar ze zich ophouden, krijgen ze bezoek van drie jonge kunstenaars (gespeeld door Manon De Baecke, Mitch Van Landeghem en Bas Vanderschoot) die hebben besloten de (hand)doek en penselen in de ring te gooien en zich terug te trekken in de natuur. Als dat maar goedkomt.

EEN TUIN OM IN TE APERITIEVEN

Vragen hoe Ans en Louise Van den Eede op de naam kwamen voor het gezelschap dat ze in 2011 oprichtten lijkt even zinloos als aan de bomma proberen uit te leggen waarom je vegetarisch eet. En toch schuilt er achter 'Hof van Eede' meer dan een verwijzing naar de familienaam van de zussen – Louise trok zich eerder dit jaar trouwens terug om zich op andere projecten te storten, en Hof van Eede werd sinds 2014 inhoudelijk en organisatorisch al meer en meer getrokken door Ans en haar partner Wannes Gyselinck. Die laatste verklaart dat de naam van het gezelschap ook verwijst naar een hof in Hofstade, waar het ouderlijk huis van de zussen staat. "Het is effectief een paradijs," vindt hij. Ans Van den Eede vult aan: "Dat stukje tuin heet nu ook echt Hof van Eede. Het is een vrijplaats om te spelen en te aperitieven."

VAN ADORNO TOT AMERICAN DREAM

Wat er zoal ontstaat in die artistieke vrijplaats? Onder meer Vanish Beach (2017), het stuk in coproductie met Klarafestival en LOD muziektheater waarmee Hof van Eede vorig jaar nog de Warande aandeed, en Salon Secret (2018), een voorstelling in samenwerking met LAZARUS en KOPERGIETERY. Net als de drie kunstenaars die in The Big Drop-Out aan de samenleving willen ontsnappen, zijn de Vanish Beach-personages drop-outs – zij het niet uit vrije wil. De Beach van Hof van Eede werd namelijk bevolkt door Thomas Mann, Theodor Adorno, Berthold Brecht en andere Europese intellectuelen die in 1942 naar de VS vluchtten voor het oprukkende nazisme. Ze proberen om in het beloofde land hun draai te vinden en om te gaan met het hoge tempo dat 'the American Dream' en de bijbehorende 'pursuit of happiness' opleggen.

Salon Secret zoomt dan weer in op vijf revolutionairen die elkaar bekogelen met de wildste plannen om de maatschappij-die-naar-de-kloten-is eindelijk te veranderen. "Alles komt voort uit iets anders", weet Ans Van den Eede. "Dat merken we ook in ons eigen werk. Elke voorstelling is een antwoord op een vraag, maar roept telkens weer nieuwe vragen op." Terwijl de personages van Salon Secret nog ijverig manifesteren schreven, gooien die van The Big Drop-Out het over een andere boeg. Wat als ze niet langer in protestmarsen zouden meestappen maar uit de maatschappij zouden stappen?

TERUG NAAR DE NATUUR

The Big Drop-Out verwijst naar Dropout Piece van de Amerikaanse kunstenares Lee Lozano, aldus Gyselinck. "In die performance, waaraan Lozano begon in

1970, maakte ze van haar afscheid van de kunst haar levenswerk: ze hield het vol tot haar dood in 1999." Verder liet Gyselinck zich inspireren door de "worsteling met de wanhoop" van Paul Kingsnorth. Deze Britse schrijver was ooit een van de kopstukken van de milieubeweging, maar hij verloor de hoop dat de mens de wereld kan redden en trok zich met zijn gezin terug in Ierland. Ook Dans les forêts de Sibérie van de Franse schrijver Sylvain Tesson, die zes maanden in een hut in Siberië woonde, vond Gyselinck interessante lectuur voor The Big Drop-Out.

Het verlangen om aan de ratrace te ontsnappen gaat inderdaad bijna altijd gepaard met een vlucht naar de natuur. De Amerikaanse dichter en essayist Ralph Waldo Emerson schreef in "Nature", zijn essay uit 1836, al over het verlangen "to go into solitude" en "to retire as much from his chamber as from society". Hij inspireerde Henry David Thoreau, die andere grote Amerikaanse dichter, tot een twee jaar durend experiment in "simple living": Thoreau bouwde een hutje in de bossen op het landgoed van de rijke Emerson en schreef daarover in zijn klassieker *Walden, or Life in the Woods*: "I went to the woods because I wished to live deliberately, to front only the essential facts of life."

Aangetrokken door Thoreau koos Chris McCandless, misschien wel de bekendste drop-out, op zijn beurt voor een leven in afzondering in de wilde natuur van Alaska. Sean Penn verfilmde dit verhaal in 2007 tot *Into the Wild*. In zijn rugzak met "survival essentials" stopte McCandless onder meer... Thoreau's meesterwerk *Walden*. Hoewel het verlangen van Chris en co om in een boshut te leven ook Gyselinck naar eigen zeggen "niet vreemd is", geeft de dramaturg er toch de

voorkeur aan om te gaan wandelen om dichterbij de natuur te komen – en om theater te maken natuurlijk.

DE ‘MOEDERTEKST’ VAN GYSELINCK

Voor The Big Drop-Out vertrok Hof van Eede van de zogenaamde ‘moedertekst’ van Gyselinck, wat hij noemt “mijn tirade tegen de hoop, die tegelijk een lofzang is op verloren lopen”. Naar goede Hof van Eede-gewoonte ging het gezelschap vervolgens aan het schaven. “Individueel schrijven we belabberde teksten, vinden we. Maar door die teksten tegen en in elkaar te drukken, ontstaat er iets dat complex, interessant en vitaal is. Noem het een vorm van alchemie”, aldus het theaterteam.

Gyselinck: “We herschrijven elkaars teksten, waardoor het geheel gaandeweg muteert tot iets beters. Het maken van keuzes stellen we het liefst zo lang mogelijk uit. Pas in de laatste weken leggen we de ‘stoverij’ samen en bekijken we wie de personages zijn en welk skelet we er kunnen onder schuiven. Daarbij proberen we de sporen van de dramaturgische constructie uit te wissen.” Voor The Big Drop-Out voegden de Hovelings nog een extra ingrediënt toe aan hun typisch “stoverijproces”: in mei 2019 deden ze namelijk try-outs om hun nieuwste uit te testen voor een kleine groep. Daarna mocht het stuk een zomer rijpen, en vanavond staat het dus voor u klaar in Turnhout.

NATUUR OP DE PLANKEN – EN VIJF ACTEURS

Het decor van The Big Drop-Out roept een buitengevoel op, dat nog versterkt wordt door de muziek van Toon Callier. De medeoprichter en muzikant van het elektrische gitaarkwartet Zwerm

transformeert bosgeluiden tot muziek en verleidt het publiek om weer één te worden met de natuur – al wordt na verloop van tijd duidelijk dat afzondering ook geen onverdeeld positieve ervaring is. In The Big Drop-Out moet Moeder Natuur het podium delen met Ans Van den Eede, maar ook met Greg Timmermans.

Timmermans is een oude bekende van Ans, want hij speelde mee in de allereerste Hof van Eede-productie, Waar het met de wereld naartoe gaat, daar gaan wij naartoe, goed voor de KBC Jongtheaterprijs op Theater aan Zee in 2012. Van den Eede: “Greg en ik hebben samen op het Rits gezeten. Toen we iemand zochten voor Waar het met de wereld naartoe gaat, moest ik meteen aan hem denken.” U moest wellicht meteen aan Ben X (2007) denken, de bekroonde film van Nic Balthazar waarin Timmermans de hoofdrol speelt, of aan Jan Verheyens Dossier K (2009) en zijn opvolger Het Tweede Gelaat (2017), waarin Timmermans evengoed te zien is.

De cast van The Big Drop-out wordt vervolledigd door Manon De Baecke, Mitch Van Landeghem en Bas Vanderschoot. Voor die laatste zijn het drukke tijden, want binnen een paar weken maakt hij deSingel onveilig met Life, Death and Television van K.A.K., de Koekelbergse Alliantie van Knutselaars die hij in 2013 mee in het leven riep. Manon De Baecke studeerde in 2018 af aan KASK & Conservatorium met KIMBERLY & CLARK, terwijl Mitch Van Landeghem momenteel aan dezelfde instelling de master Drama afrondt. Hij maakt volgend jaar zijn masterproef All these are the days (werktitel), een voorstelling waarvoor hij samenwerkt met Carine van Bruggen en Stan Martens. Van Landeghem gaf eerder al gestalte aan onder meer Don Juan in het gelijknamige

stuk van DESCHONECOMPAGNIE uit 2017.

Afsluiten doen we met Ans, die zich een paar jaar geleden liet ontvallen: "We vinden het belangrijk om constant in dialoog te gaan met de toeschouwers. We geven ook geen antwoorden, dat laten we over aan het publiek." Klaar voor 'een klapke'?

Lies Xhonneux

CREDITS

tekst

Wannes Gyselinck en Ans Van den Eede

spel

Greg Timmermans, Ans Van den Eede, Manon De Baecke, Mitch Van Landeghem en Bas Vanderschoot

geluidsontwerp i.s.m. geluidskunstenaar

Toon Callier

eindcoaching

Willem de Wolf

BRONNEN

HOET, C. "Peter Van den Eede en zijn artistieke kroost: 'Als papa er moest zijn, dan was hij er'." Interview met Peter, Louise, Ans en Ramses Van den Eede. De Morgen, 7 mei 2019.

TACHELET, K. "Vechten om elk woord. Een gesprek met en over Hof van Eede." NTGent magazine 11, maart-april 2017.

VAN BAEL, K. en VAN GYSEGHEM, B. "Het Weiss-effect – Hof van Eede: 'We creëren een verhevigde werkelijkheid waarin we ons thuisvoelen.'" Interview met Ans Van den Eede en Wannes Gyselinck. Theaterfestival.be, 10 september 2015.

VAN STEENBERGEN, E. "Theatermaker Wannes Gyselinck: 'We brengen een parabel die rakelings langs de actualiteit scheert.'" Interview met Wannes Gyselinck. Knack, 22 mei 2019.

"Who's Afraid of Virginia Woolf." Programmablaadje Theater aan Zee, augustus 2019.

www.hofvaneede.be

www.warande.be

ZAKARIA, R. "In Thoreau's footsteps: my journey to Walden for the bicentennial of the original de-clutterer." The Guardian, 12 juli 201

